

Latvijas lielākās universitātes svinīgi atklāj projektu, kas, stiprinot digitālās prasmes sabiedrībā, sekmēs viedu transformāciju

Publicēts: 17.05.2023.

[ES fondi](#)

[Projektu aktualitātes](#)

Jaunas zināšanas un prasmes straujas transformācijas apstākļos ir nozīmīgas ne vien katra indivīda, bet arī augstākās izglītības, pētniecības un tautsaimniecības straujākai attīstībai, atklājot projektu «Augsta līmeņa digitālo prasmju attīstība Latvijā augstas veiktspējas skaitļošanas jomā», uzsver universitāšu, valsts un industrijas pārstāvji.

«Projekts ir solis pretī zināšanām bagātai, ilgtspējīgai un digitālai Latvijai, nodrošinot kopējo valsts izaugsmi un ekonomisko transformāciju. Digitālās prasmes ir kļuvušas par vērtīgu resursu, kas paver durvis jaunām iespējām gan personiskā, gan profesionālā līmenī. Piedāvājot mūsdienās tik vērtīgo prasmju un zināšanu apguvi, tiek dota arī iespēja attīstīties pašām universitātēm un pētniecībai, kas attiecīgi nodrošina augstākās izglītības, zinātnes un industrijas sinerģiju, tādējādi veicinot inovācijas ar maksimālu komercializācijas un eksporta potenciālu.» atzīmē Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra vietnieks, Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktors Dmitrijs Stepanovs.

Projektu īsteno trīs lielākās Latvijas universitātes – Rīgas Tehniskā universitāte (RTU), Latvijas Universitāte (LU) un Rīgas Stradiņa universitāte (RSU) –, kas izstrādās 12 jaunus studiju moduļus un tos veidojošos kursus augstas veiktspējas skaitļošanas tehnoloģiju jomā, kas tiks integrēti studiju procesā un izmantoti arī mācībās industrijā nodarbinātajiem. Izmantojot tos, līdz 2026. gadam padziļinātas digitālās prasmes gūs ap 2000 studentu un speciālistu no uzņēmējdarbības, akadēmiskā un valsts sektora.

Projektu finansē Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma investīcija un valsts budžets. Eiropas Komisijas

pārstāvniecības Latvijā vadītājas vietnieks Andris Kužnieks, atgādina, ka Atveseļošanas un noturības mehānisma investīcija izveidota ar mērķi atbalstīt reformas un investīcijas, kas saistītas ar pāreju uz zaļo un digitālo ekonomiku, kā arī mazināt Covid krīzes radīto sociālo un ekonomisko ietekmi. Uzsāktais projekts piedāvā risinājumu digitālo prasmju izaicinājumam Latvijā – sabiedrības kopējās digitālās prasmes joprojām ir zemākas par ES vidējo rādītāju un tās nepieciešams uzlabot. «Ir apsveicami, ka lielākās universitātes ir satikušās kopējā projektā, tādējādi mēs ieguldām mūsu studentos, nākotnes zinātniekos un speciālistos. Tas ir risinājums arī Latvijas valdības izvirzītajam izaicinājumam par ekonomikas transformāciju,» atzīst A. Kužnieks.

Savukārt universitāšu vadītāji norāda uz digitālo prasmju kā caurviju prasmju attīstību dažādu studiju virzienu studentos, sagatavojot darba tirgum profesionāļus, kas modernākās tehnoloģijas izmantos teju jebkurā tautsaimniecības jomā.

«Šis ir unikāls projekts, jo digitālās prasmes netiks ieviestas tikai datorzinātņu studiju virzienā, bet praktiski visos virzienos kā inženierzinātnēs un dabas zinātnēs, tā medicīnā. Un panāksim mēs to, vispirms sagatavojot mācībspēkus un zinātniekus,» stāsta RTU rektors Tālis Juhna. Viņš arī norāda, ka darbs jau ir sācies – universitātes ir identificējušas studiju programmas un kursus, kuros tiek izstrādāti jaunie studiju moduļi. Sākušās arī mācības universitāšu pasniedzējiem un zinātniekiem, kuri jauniegūtās zināšanas izmantos kvalitatīva un mūsdienu prasībām atbilstoša studiju satura izstrādāšanā.

«Augstas veiktspējas skaitļošana nav tikai datortehnoloģijas vai modernu programmu izmantošana. Tā ir mūsu ikdienas dzīves komponente. Kopā ar vēl diviem projektiem augsta līmeņa digitālo prasmju attīstībai kvantu skaitļošanā un valodu tehnoloģijās, kas arī uzsākti, sadarbojoties visām trim augstskolām, tas izveidos stabilu pamatu daudzpusīgai ekonomikas, kultūras un sabiedrības dzīves attīstībai,» uzskata arī LU rektors Indriķis Muižnieks. Proti, tas studentiem palīdzēs kļūs gudrākiem un konkurētspējīgākiem, institūcijām, uzņēmumiem un iestādēm, kur viņi nākotnē strādās, – īstenot viedāku un ātrāku pārvaldi, bet visu mūsu dzīvei – labākai.

Kā norāda I. Muižnieks, šis projekts ir arī labs solis zināšanu jūdzē, kurā piedalās universitātes Daugavas kreisajā krastā.

«Mums būs jāsadarbojas ne tikai universitāšu starpā, ne tikai docētāju starpā, ne tikai ar industrijas partneriem, bet arī ar mūsu studentiem. Manuprāt, vienīgais veids, kā tikt soli priekšā, ir strādāt ar tiem, kuri jau ir soli priekšā, un tie ir jaunie, tehnoloģiski attīstītie cilvēki,» atzīst RSU zinātņu prorektore Agrita Kiopa, piebilstot, ka medicīnā un diagnostikā jau šobrīd tiek izmantotas attēlu tehnoloģijas un lielo datu analītika. Viņa arī atzīst, ka ceļš līdz projekta uzsākšanai nav bijis viegls vai ātrs, tas prasījis daudz sadarbības. Tagad ar pateicību par Atveseļošanas un noturības mehānismu, kas ir devis iespēju īstenot šādu projektu, lielu entuziasmu, gatavību ieguldīt resursus un sniegt nepieciešamo atbalstu projekta ieviešanas komandām, universitātes strauji dodas uz priekšu.

«Mēs dzīvojam interesantā laikā. Ekonomikas transformācija notiek ne tikai mūsu valstī, bet visā pasaulē. Mēs nezinām, kas būs aktuāls rīt, jo pārmaiņu temps ir milzīgs. Pirms gada tās mākslīgā intelekta aktualitātes, kas ir šobrīd, būtu fantastika. Pirms gada mēs nevarējām iedomāties, ka studenti savos mājasdarbos ģenerēs atbildes, izmantojot mākslīgo intelektu. Šodien viņi to dara. Tāpēc jaunas zināšanas un prasmes, būšana uz viļņa gan akadēmiskajā vidē, gan industrijā ir ļoti svarīga,» pārliecināts valodu tehnoloģiju uzņēmuma «Tilde» pētniecības un izstrādes direktors Raivis Skadiņš. Viņš norāda, ka zināšanas un prasmes, ko dos gan šis, gan pārējie divi augsta līmeņa digitālo prasmju projekti, sekmēs arī pētniecības un industrijas attīstību. «Mēs runājam gan par studentiem, kuri absolvē augstskolas un nonāk uzņēmumos, gan par speciālistiem, kuri strādā industrijā, arī viņiem nepieciešamas zināšanas un attīstība. Attīstot jaunas prasmes, šis projekts vistiešākā veidā ir atbilde tam, ko industrija gaida ik dienu. Mēs iegūsim ne tikai kvalificētus cilvēkus, kas nonāks industrijā, bet attīstīsim arī pētījumus, jaunas zināšanas,» viņš turpina.

Pirmie studenti un nozaru profesionāļi augsta līmeņa digitālās prasmes sāks apgūt jau nākamajā gadā.

Foto galerija pieejama: [ŠEIT](#)

Projekta «Augsta līmeņa digitālo prasmju attīstība Latvijā augstas veiktspējas skaitļošanas jomā», (Nr. 2.3.1.1.i.0/1/22/1/CFLA/003) kopējais budžets ir 6,2 milj. eiro, no kā 6 milj. eiro ir Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma investīcija.

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/latvijas-lielakas-universitates-svinigi-atklaj-projektu-kas-stiprinot-digitalas-prasmes-sabiedriba-sekmes-viedu-transformaciju>

